

JERZY TOKARSKI

ur. 1956; Dubienka

Miejsce i czas wydarzeń	Dubienka, PRL
Słowa kluczowe	Projekt Drewniany Skarb. Chroniąc dziedzictwo kreujemy przyszłość, Dubienka, Żydzi w Dubience, macewy, synagoga w Dubience

Ślady społeczności Żydowskiej w Dubience

Pamiętam, że kiedyś przy uprawie ogródka zapadł się pług i okazało się, że tam był schowek, w którym był różnego rodzaju lichtarze, świeczniki. Ktoś je tam schował. Pamiętam jeszcze ten cmentarz żydowski w starej postaci. Wstyd się przyznać, ale przez długie lata widziałem macewy, które zebrane z cmentarza żydowskiego stanowiły takie podstawy pod wiadra przy studniach, były też używane jako [rodzaj płyty naziemnej przy] wejściu do domu, jako schodek. Kupiłem taką nieruchomość na ulicy Sokolej i tam przy starej studni była ta macewa. Napisy hebrajskie są czytelne, jest z takimi lwami, są dwa lwy.

Synagoga stała w tym miejscu, jak jest plac targowy, przy przystanku. Nawet w bibliotece widziałem zdjęcie tej synagogi. Zdjęcie było zrobione spod młyna, widać krzyże kościoła i tak na wprost po środku widać synagogę, dalej cerkiew. Wysadzili w powietrze tę synagogę, zniszczyli łaźnie, która stała po lewej stronie jak się wchodzi na most. Rozebrano pewnie po części z nakazu ten cmentarz żydowski. Później w latach sześćdziesiątych było tam szkolne boisko sportowe, kółko rolnicze pobudowali, teraz tam jest osiedle mieszkaniowe - w części, bo część została przekazana z powrotem dla Żydów. Nieraz widzę jak przyjeżdżają z Izraela grupy i odprawiają tam modły.

Żydzi jeździli po wsiach i był taki handel wymienny. Produkty rolne wymieniano na garnki, na odzież. Zaopatrywali nawet miasta za Bugiem, Kowel nawet. Jeździli ze swoimi towarami aż do Lwowa.

Data i miejsce nagrania	2014-07-22, Dubienka
Rozmawiał/a	Piotr Lasota
Transkrypcja	Małgorzata Maciejewska
Redakcja	Piotr Lasota
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"